

2013. évi IV. törvény

a Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról

Forrás: E törvény alkalmazásában:

1. Gazdálkodás: a rendelkezésre álló javak és erőforrások észszerű felhasználásának folyamata. Azon tevékenységek összessége, amelyek az Egyház vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek.
2. Gazdálkodási rend: a rendelkezésre álló javak és erőforrások megőrzésére, felhasználására, gyarapítására, illetve az egyházi tevékenységek ellátása érdekében a bevételek elérésére és a szükséges kiadások teljesítésére irányuló tevékenységek szabályozásának összessége.
3. Egyházi gazdálkodó szervezet: az a szervezet, szervezeti egység, intézmény, amely részt vesz az egyházi gazdálkodás folyamatában, erre vonatkozóan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik.
4. Jogi személy: olyan szervezet, amely az állam felhatalmazása alapján jogalanyisággal rendelkezik, azaz jogai és kötelezettségei lehetnek. A jogi személy jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet. A jogi személynek saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal, valamint az ügyvezetését és képviselését ellátó szervezettel kell rendelkeznie. Saját nevében vállal jogokat és kötelezettségeket, önállóan jelenik meg a gazdasági forgalomban.
5. Egyházi jogi személy: a Magyarországi Református Egyház, mint az állam által elismert bevett egyház, valamint ennek belső jogi személye.
6. Belső egyházi jogi személy: az Egyház azon szervezete, szervezeti egysége, intézménye, amelyet az állami törvény felhatalmazása alapján az Egyház legfelsőbb szintű képviseleti szerve, vagy az Egyház belső jogszabálya szerint erre feljogosított szervezete jogi személynek ismer el. (Egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, ezek által jogi személyiséggel alapított szervezetek, intézmények.) A belső egyházi jogi személy a bevett egyház belső szabálya szerint működik.
7. Alapító egyházi szervezet: az az egyházi jogi személy, belső jogi személy, amely az Egyház szabályai szerint egy szervezeti egységtől elkülönült új szervezetet, szervezeti egységet hoz létre. Az új szervezet (szervezeti egység) megalapítható önálló jogi személyiséggel vagy e nélkül. Erről az alapító okiratban kell rendelkezni. Egyházi jogi személy nem egyházi szervezeteket – alapítványt, egyesületet, gazdasági társaságot – is alapíthat, az így létrejött szervezet azonban nem minősül egyházi jogi személynek.
8. Egyházi adóalany: minden egyházi szervezet adóalany, amelyet az állami törvény adó bevallására, fizetésére kötelez, vagy helyzeténél fogva attól mentesít, illetőleg az általa végzett tevékenység számára adómentességet biztosít. Az adóalany adószámmal rendelkezik.

Vhu. 1. § (1) Egyházi szolgálattevő az a nem egyházi személy, aki az egyház hitéleti tevékenységéhez szükséges tevékenységet végez, az egyházi jogi személlyel kötött megállapodás alapján. Az egyházi szolgálattevő a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint az egyházi jogi személy részére végzett tevékenység ellátásáért rendszeres havi díjazásban részesülő magánszemély. Egyházi szolgálattevő különösen a főgondnok, gondnok, kántor, a harangozó, az egyházfi, a diakónus, a gyülekezeti hitoktató, a gyermekek közötti szolgálattevő, a katechéta és a fenntartói járulékszedő.

(2) Az egyházi szolgálattevő részére fizetett juttatás adómentes, ha fedezete perselypénz, egyházfenntartói járulék, adomány (kivéve közcélú adomány), és ha az egyházi szolgálattevő nyugdíjas vagy olyan más jogviszonya van, amelyben biztosított és megfizeti a társadalombiztosítási járulékot.

9. * Kizárólag hitéleti tevékenységet folytató egyházi jogi személy: Akinek gazdálkodását átvállalt állami közfeladat-finanszírozás nem érinti, és gazdálkodási-vállalkozási tevékenységet nem folytat.

10. * Alaptevékenység: A hitéleti tevékenység, és minden egyéb olyan tevékenység, amely nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek.

11. * Nem gazdasági-vállalkozási tevékenységet végző szervezet: A kizárólag alaptevékenységet végző egyházközség, kizárólag alaptevékenységet végző egyéb egyházi jogi személy és annak kizárólag alaptevékenységet végző intézménye.

12. * Önállóan gazdálkodó egyházi szervezet: az a szervezet, amely saját nevében – az állami és egyházi jogszabályok keretei között – teljes felelősséggel önállóan végzi gazdálkodási és ehhez kötődő nyilvántartási tevékenységét. Az önállóan gazdálkodó egyházi szervezet jogosult a hitéleti tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó gazdálkodási (alaptevékenység), vagy ezt meghaladó egyéb gazdálkodási tevékenység (intézményfenntartási, vállalkozási, vagy alapítványalapítási tevékenység) folytatására.

Az önállóan gazdálkodó egyházi szervezetek az alábbi fő kategóriákba sorolhatók:

I. Hitéleti tevékenységet végző szervezetek (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, Zsinat).

II. Intézmények.

III. Gazdasági-vállalkozási tevékenységet (is) végző szervezetek.

IV. Egyházi jogi személy, által alapított, valamint a „református” nevet használó alapítványok.

13. * Református egyházi alapítvány: Minden egyházi jogi személy által, vagy a fenntartásában működő, vagy tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező szervezet által alapított alapítvány, valamint az az alapítvány, amely a Zsinat hozzájárulása alapján a „református” elnevezést használja.

14. Részben önállóan gazdálkodó egyházi szervezet: az a szervezet, amely gazdálkodását jogszabály, alapító okirat korlátozza, gazdálkodási szempontból egy másik, önálló gazdálkodó egyházi szervezet része, vagy szervezeti egysége. Általánosságban azt a szervezeti egységet, intézményt jelenti, amely gazdaságilag nem önállóan jelenik meg a gazdasági forgalomban. Saját nevében csak annyiban szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket, amennyiben erre vonatkozóan alapítója lehetővé teszi. Gazdálkodási felelőssége korlátozott. Gazdálkodását a pénzügyi-gazdasági tevékenység végzésére kijelölt, önállóan gazdálkodó szervezet utasításai szerint végzi.

A részben önállóan gazdálkodó egyházi szervezet nyilvántartásait a jogszabályok, az alapító okirat alapján, a pénzügyi-gazdasági tevékenység végzésére kijelölt, beszámolási kötelezettséget teljesítő önállóan gazdálkodó szervezet nevében köteles vezetni.

15. Az Egyház önkormányzati testületei: az Egyház belső törvényei szerint felépülő és e szerint választott azon önálló szervezetek, amelyek az adott egyház-igazgatási szinten végzik az Egyház (hitéleti, oktatási, diakóniai, missziói, kulturális stb.) tevékenységeit, és az ehhez kapcsolódó szervezési, felügyeleti, nyilvántartási, gazdálkodási feladatokat. Az Egyház önkormányzati testületeinek minősülnek az önálló jogállású egyházközségek, az egyházmegye, az egyházkerület és a Zsinat. Feladataikat testületi döntéssel, vagy képviselőjük által gyakorolják, az erre vonatkozó szabályok szerint.

16. Fokozatos egyházi testület: az Egyház szervezeti felépítésében az adott szervezet fölött elhelyezkedő egyház-igazgatási szervezet, amely gazdálkodási vonatkozásban a belső törvények által meghatározott jóváhagyási, ellenőrzési, felügyeleti jogokkal rendelkezik.

17. Egyházi gazdálkodási felügyeleti tevékenység: a gazdálkodási tevékenységgel járó egyházi és az Egyház által átvállalt feladatok ellátásának szakmai irányítására, szervezésére, szabályozására, ellenőrzésére irányuló tevékenység, és az ezekkel kapcsolatos éves költségvetési, gazdálkodási, tervezési, beszámolási, pénzügyi ellenőrzésekre kiterjedő feladatok összességé.

18. Költségvetés: a gazdálkodó egyházi szervezetek által, a gazdasági év időtartama alatt felmerülő várható bevételek és kiadások számbavételével összeállított pénzforgalmi terv.

19. Költségvetési beszámoló: a gazdálkodó egyházi szervezetek által, az adott gazdasági évben pénzügyileg realizálódott bevételek és kiadások részletezése, a költségvetési tervtől való eltérés bemutatásával.

20. Zárszámadás: a gazdálkodó egyházi szervezetek – gazdálkodási évre vonatkozó – a pénzforgalmi és vagyoni helyzetet egyaránt bemutató teljes körű számszaki és szöveges beszámolója.

21. Leltár: minden olyan kimutatás, amely az eszközök és a források, vagy egy-egy csoportjuk valóságában meglevő állományának mennyiségét és értékét meghatározott napra vonatkoztatva tartalmazza. A leltározás az egyházi szervezet tulajdonát képező, vagy használatába adott álló- és forgóeszközök, valamint azok forrásainak (az aktív és passzív vagyonrészeknek), továbbá a birtokában levő idegen eszközök valóságban meglevő állományának megállapítása.

22. Összeférhetetlenség: minden olyan magatartás, döntésben való részvétel, tisztségek összeütközése, amely veszélyezteti az ügy pártatlan elbírálását, tisztességes ügyvitelét. Ennek érdekében a gazdálkodó szervezet tiltó szabályokat határozhat meg. Általános szabály szerint senki nem vehet részt olyan döntés meghozatalában vagy intézkedésben, amelyben ő maga vagy közeli hozzátartozója érdekelt.

23. * Gazdálkodási biztos: olyan személy, aki a rendkívüli gazdasági helyzetben a kinevezési okmányában rögzített megbízási időtartama alatt teljes jogkörrel (kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, munkáltatói jogok gyakorlása) és felelősséggel irányítja az adott egyházi gazdálkodó szervezet gazdálkodását. A gazdálkodási biztos költségeit az az egyházi szervezet fedezi, akinek érdekkörében felmerülő okból vált szükségessé a gazdálkodási biztos kinevezése. Kinevezéséről a fokozatos egyházi testület elnöksége rendelkezik, a rendelkezés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Nem nevezhető ki gazdálkodási biztos a 63. § (2) bekezdésben írt korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság vezetésére. *